

Geopark Gooi en Vecht

L a n d s c h a p e n e r f g o e d

In oprichting

Jaarverslag 2014

Stichting Geopark Gooi en Vecht

www.geoparkgooienvecht.eu

	Onderwerp	Ontwikkelingen 2014
1	Algemeen	<p>De Stichting heeft als doelstelling de totstandkoming van een Geopark in de regio Gooi en Vecht dat voldoet aan de criteria voor aansluiting bij het European Geopark Networks (EGN) dat onder auspiciën staat van de Unesco. Haar ambities, activiteiten en tijdsplanning zijn te vinden in het Plan van Aanpak dat op 2 september 2013 door de Stichting in samenwerking met andere belanghebbenden is opgesteld. Het is een burgerinitiatief dat uitgewerkt dient te worden met potentiële partners, burgers, overheden en beheerders. Voor 2014 stond de logistieke voorbereiding van het Applicatie Document centraal (zie hieronder). Hieraan is door de Stichting veel aandacht en tijd besteed. Daarnaast was 2014 het jaar van de dialoog, in het bijzonder met de 9 gemeenten in de regio Gooi en Vecht en met de natuurbeheerders.</p>
2	Bestuur	<p>In het jaar 2014 hebben zich geen wijzigingen in de bezetting van het bestuur en projectmanagement voorgedaan:</p> <p>Rob Meerhof, voorzitter Hetty Laverman, secretaris Peter Lier, penningmeester Jan Sevink, bestuurslid landschap Karel Loeff, bestuurslid erfgoed</p> <p>Vincent Pieters, projectleider</p>
3	Partners	<p>De doelstelling en activiteiten van de Stichting worden ondersteund door onder meer:</p> <p>Vereniging van Vrienden van het Gooi (VVG) Goois Natuurreservaat (GNR) Regio Gooi en Vechtstreek Stichting iTrovator Universiteit van Amsterdam Geologisch Museum Hofland Stichting Omgevingseducatie GVE / Natuur en Milieu Educatie Erfgoed Perspectief Stichting Tussen Vecht en Eem (TVE) Stichting Vrienden van de Vecht/Vechtplassencommissie Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid (IVN) AWN / Naerdincklant Archeologie Gooi- en Vechtstreek.</p> <p>Onderstaand volgt een niet-limitatief overzicht van de wijze waarop door de partners ondersteuning is en wordt verleend.</p> <p>De VVG heeft zich als mede-initiatiefnemer voor de totstandkoming van het Geopark Gooi en Vecht schriftelijk bereid verklaard mee te werken aan de verdere realisering van de doelstellingen daarvan en heeft daarvoor, onder voorwaarden, een bedrag van € 30.000 over een periode van drie jaar toegezegd.</p> <p>Ook het GNR heeft als mede-initiatiefnemer ingestemd met het Plan van Aanpak en daadwerkelijke steun toegezegd. Het GNR is als natuur- en terreinbeheerder van het Gooi de essentiële basis voor het realiseren van een Geopark. GNR</p>

ontvangt de verslagen van alle bestuursvergaderingen van de Stichting. De GNR jaarafsluiting op 12 december is door de secretaris van de Stichting bezocht. In 2015 zal het partnership van GNR nader worden ingevuld. Er is sprake van enige vertraging als gevolg van de verkennende fusiegesprekken tussen GNR en PWN.

Het Geologisch Museum Hofland heeft in april 2014 een nieuwe vaste tentoonstelling over het Gooi geopend over de opzet waarvan door de Stichting is meegedacht. Er wordt ook meegedacht over de verdere ontwikkeling van het museum binnen het Geoparkstreven. Een delegatie van het Geologisch Museum heeft tezamen met projectleider Vincent Pieters een bezoek gebracht aan Geopark TerraVita in Duitsland en met name ook aan het geologisch museum aldaar. Het is de bedoeling dat het Geologisch Museum ook nauwer betrokken wordt bij educatie en voorlichting zoals die bij de leergang Gooi-o-logie.

De Regio Gooi en Vechtstreek, een samenwerkingsverband van de 9 gemeenten in de regio Gooi en Vecht, heeft eind 2013 ingestemd met ondersteuning van het Plan van Aanpak en heeft in 2014 administratieve en secretariële ondersteuning verleend.

Op voorstel van de Provincie Noord-Holland is door de Regio Gooi en Vechtstreek geparticipeerd in het 'Regionaal Beeldverhaal' verzorgd door het IMA (Identity Matching Academy). De resultaten daarvan vormen een van de bouwstenen voor het Applicatie Document. In oktober is een introductie Gooi-o-logie verzorgd voor ambtenaren, raadsleden en wethouders. In het door de Regio Gooi en Vechtstreek opgestelde overzicht van lopende zaken bij de start van de nieuwe raadsperiode van de 9 gemeenten wordt het Geoparkinitiatief als aandachtspunt genoemd.

Met Stichting iTrovator heeft informatief overleg plaatsgevonden. Oogmerk is te bezien welke mogelijkheden een Geopark Gooi en Vecht kan bieden vanuit toeristisch en recreatief perspectief. De Stichting heeft een regionale bijeenkomst over het Plassengebied bijgewoond.

De Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht en Eemstreek heeft in samenwerking met VVG, IVN, GNR, AWN-Naerdincklant, TVE en de Stichting ook in 2014 een leergang Gooi-o-logie verzorgd. De coördinatie daarvan ligt bij de Stichting. Op basis van de leergang is een lespakket Gooi-o-logie voor het basis- en voortgezet onderwijs ontwikkeld en een training voor docenten gegeven. In overleg met de VVG en de Stichting heeft de Stichting Omgevingseducatie een projectvoorstel geconcipeerd voor de gezamenlijke ontwikkeling van een data- en bronnenbank met betrekking tot landschap en erfgoed in de regio.

Erfgoed Perspectief heeft in 2014 het projectmanagement op basis van uitsluitend onkostenvergoeding verricht.

De Stichting Tussen Vecht en Eem (TVE) zet zich in om met haar expertise te komen tot een voorstel voor aan te wijzen geoparksites waar landschap en erfgoed samenvallen of elkaar raken. Ook is door de TVE actief een aandeel geleverd aan zowel de leergang als het lespakket Gooi-o-logie.

Met de Stichting Vrienden van de Vecht/Stichting Vechtplassencommissie heeft een aantal malen overleg plaatsgevonden, met name wat betreft benutting van bij deze Stichting aanwezige kennis over het erfgoed in hun gebied.

4	Overige activiteiten	<p>Diverse overleggen met afdelingen van de provincie Noord-Holland, onder meer met de Gebiedscommissie AGV, met het Team Cultuur & Economie en met de Sectie Aardkundige Monumenten.</p> <p>Deelname aan en actieve participatie in de Beeldverhaalsessies en cursusdagen van het IMA (zie hierboven).</p> <p>Met Geopark De Hondsrug en Geopark Terra.Vita Osnabruck zijn informatieve contacten onderhouden.</p> <p>Kennismakingen met betrokken wethouders in de nieuwe colleges B&W van de 9 gemeenten in de regio Gooi en Vecht.</p> <p>Op een platformbijeenkomst Veen en Weide, onderdeel gebiedscommissie Utrecht-West is door de secretaris van de Stichting het Plan van Aanpak gepresenteerd.</p> <p>Met Natuurmonumenten is afgesproken dat aan hun kant medewerking zal worden verleend aan een pilot waarbij het Naardermeer zal worden gescreend op het al dan niet voldoen aan de Geopark criteria.</p> <p>Met TNO is kennisgemaakt en zijn mogelijkheden tot samenwerking besproken.</p> <p>Gesprek met de regionale Rabobank Noord-Gooiland over synergie in doelen en financieringsmogelijkheden.</p> <p>Met de initiatiefnemers van Geopark OERIJ is informatie uitgewisseld.</p> <p>Ook is kennisgemaakt met PWN, sector natuurbeheer. Gesproken is met de manager, mw. van Wesemael.</p>
5	Het Applicatie Document	<p>Het Applicatie Document is een verplicht dossier dat de basis vormt voor aansluiting bij het EGN. Een belangrijk onderdeel daarvan vormt de identificatie en beschrijving van de zogeheten 'geosites' binnen het geoparkgebied.</p> <p>In 2014 is begonnen met een conceptbeschrijving van deze geosites die ook voor een belangrijk deel dat jaar is gereedgekomen. Daarin wordt (i) een overzicht gegeven van de geosites ingedeeld naar regio's en subregio's, worden (ii) de geosites beschreven voor wat betreft de geologie en hydrologie en wordt (iii) de bestaande wetenschappelijke literatuur over deze geosites vermeld.</p> <p>Begin 2015 zal de conceptbeschrijving worden voltooid door (i) een aanvulling met relevante informatie betreffende het culturele erfgoed en de ecologische kenmerken en (ii) de opstelling van een definitieve lijst van geosites, gebaseerd op een brede range van criteria waaronder het culturele erfgoed en ecologische waarden. Deze beschrijving zal ter advisering worden voorgelegd aan de Wetenschappelijke Adviescommissie. Deze wordt geleid door Prof.dr. J. Sevink (voorzitter) en heeft de volgende leden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prof.dr. R. van Balen (kwartair geologie) - Dr. A.C. Seijmonsbergen (GIS, fysische geografie) - Prof.dr. J. Vervloet (historische geografie) - Dr. A. Barendregt (aquatische ecologie)

		<p>- Dr. I. Bos (fysische geografie, sedimentologie)</p> <p>Gekozen is voor een gestructureerde opbouw van de geosites binnen het kader van regio's en vervolgens subregio's binnen het geopark. De regio's zijn te definiëren als landschapstypen, de subregio's als landschapseenheden.</p> <p>De <i>regio's</i> omvatten de grote landschappelijke en geologische eenheden: het Pleistocene stuwwalgebied, het Holocene veen- en rivierlandschap, en het kustlandschap. Op dit niveau komen de grote contrasten in geologie en geologische opbouw, ecologie, hydrologie en cultuurgeschiedenis binnen het Geopark tot uiting</p> <p>De <i>subregio's</i> zijn onderdelen van de regio die omschreven kunnen worden als landschapseenheden met een specifieke geologie etc. die tezamen de regio opbouwen. Karakteristieke subregio's zijn stuwwallen, dekzandruggen, oeverwallen, kommen etc.</p> <p>Binnen de regio's en subregio's komen 'geosites' voor, die in vele gevallen een specifieke landschappelijke eenheid karakteriseren voor wat betreft de geologie en geologische geschiedenis en voor zover relevant de ecologische, hydrologische en cultuurhistorische kenmerken van deze eenheid. Geosites kunnen ook fungeren als specifiek voorbeeld van de karakteristieke relaties tussen de diverse landschappelijke eenheden of regio's. Dit geldt in het bijzonder voor de met de geologische opbouw samenhangende hydrologische relaties (infiltratie, kwel, grondwaterstroming, etc.).</p> <p>Wat betreft de culturele erfgoedcomponent heeft in mei een bijeenkomst plaatsgevonden met o.a. vertegenwoordigers van de Stichting Tussen Vecht en Eem en een oud-wetenschappelijk medewerker van Museum Hilversum (voorheen Goois Museum). Met hen is als kernteam verder gegaan om een matrix op te stellen aan de hand van een groslijst met geosites. Het kerncriterium daarbij is welk cultureel erfgoed in het kader van het Geopark van essentieel belang is. Inmiddels is een conceptmatrix opgesteld.</p>
6	Financiën	<p>In de opstartjaren 2012 en 2013 zijn door VVG en GNR substantiële kosten voor eigen rekening genomen. Eind 2013 is van de VVG een donatie van € 5.000 ontvangen en is door de Regio Gooi en Vecht administratieve en secretariële ondersteuning verleend. De hierboven beschreven belangrijke wetenschappelijke werkzaamheden op het vlak van sitebeschrijvingen zijn pro bono verricht.</p> <p>Bij brief van 7 mei 2014 is door de VVG voor de jaren 2014 t/m 2016 een bijdrage van in totaal € 30.000 toegezegd onder voorwaarde van zodanige cofinanciering dat de Stichting in staat is het Plan van Aanpak tot uitvoering te brengen.</p> <p>Voor de komende jaren is financiering een essentieel punt van aandacht. Voor het welslagen van het Geopark project is een duidelijk commitment wat betreft structurele financiële bijdragen van in ieder geval de Gooi en Vecht gemeenten en de natuurbeheerders een absolute voorwaarde.</p>